

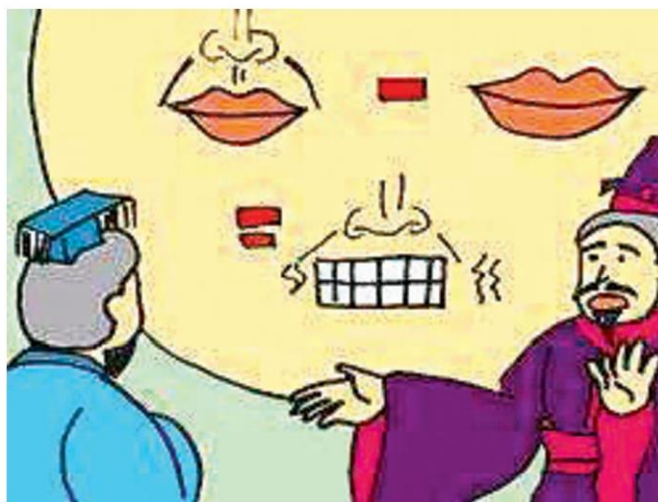

นิทานสุภาษิตจีน (87)

成语故事 (八十七)

นิทานสุภาษิตจีนที่ "เรียนไทยได้จีน" จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 唇亡齿寒/唇亡齒寒 Chún wáng chǐ hán (ฉุน หวัง ฉือ หาน) โดย คำว่า 唇 chún (ฉุน) แปลว่า ริมฝีปาก 亡 wáng (หวัง) แปลว่า ตาย 齿/齒 chǐ (ฉือ) แปลว่า ฟัน คำว่า 寒 hán (หาน) แปลว่า หหนาว เมื่อนำมารวมกันแปลความได้ว่าริมฝีปากตายฟันก็หนาว กล่าวคือการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ตรงกับสำนวนสุภาษิตไทยคือ น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า เรื่องราวของคำนี้เล่ากันมาดังนี้

ในยุคสมัยชุนชิว 春秋 Chūn Qiū ประเทศจีนแตกแยกออกเป็นหลายรัฐ ต่างฝ่ายต้องการเป็นใหญ่แต่เพียงผู้เดียวในปฐพี ดังนั้นสงครามในช่วงยุคนี้จึงเกิดขึ้นได้ไม่หยุดหย่อน รัฐจิ้น 晋国 Jìn Guó (จิ้น กั๋ว) ซึ่งเป็นใหญ่อยู่ภาคเหนือของจีน ต้องการกำจัดและยึดครองพื้นที่รัฐเล็กๆ รัฐหนึ่งชื่อรัฐกัว 虢国/虢國 Guó Guó (กั๋ว กั๋ว) เพราะรัฐกั๋วมักส่งคนมาสร้างความขายแค้นของรัฐจิ้นอยู่เป็นประจำ รัฐจิ้นเองจะส่งกำลังไปจัดการกับรัฐกั๋วได้นั้นจะต้องผ่านรัฐ 虞国/虞國 Yú Guó ยหวิ กั๋ว (รัฐยหวิ) เจ้าผู้ครองรัฐจิ้นจึงปรึกษาข้าราชการบริหาร มีขุนนางคนหนึ่งพูดว่า ได้ทราบมาว่าเจ้าผู้ครองรัฐยหวินั้น เป็นคนโลภชอบสมบัติเงินทอง จึงเสนอให้รัฐจิ้นนำม้าดีที่สุดและแก้วแหวนเงินทองที่มีค่าที่สุดของรัฐจิ้นไปให้กับรัฐยหวิ เช่นนี้แล้วก็จะผูกมิตรกับเขาได้ หลังจากนั้นก็ขนานนำทัพผ่านแดนของรัฐยหวิได้ เจ้านครรัฐจิ้นที่แรกก็ปฏิเสธ

(ที่มาภาพ : <https://image.baidu.com>)

เพราะเสียดายผ้าดีและแก้วแหวนเงินทอง แต่ขุนนางคนเดิมก็พูดต่อว่า ผ้าและแก้วแหวนเงินทองเหล่านี้ก็แค่นำไปฝากไว้กับรัฐหวิชั่วคราว เมื่อฝ่ายเราจัดการรัฐกัวได้สำเร็จแล้ว รัฐหวินนี้ก็ไม่ใช่ของที่เรารักษาด้วย เช่นนี้แล้วผ้าและแก้วแหวนเงินทองที่ไปฝากไว้ก็น่าจะกลับมารัฐจิ้นพร้อมดอกเบี๋ยอีกมากมาย เจ้ารัฐจิ้นจึงเห็นชอบแผนการ และส่งคนพร้อมสิ่งของมีค่าทั้งหลายไปเจริญสัมพันธ์ไมตรีกับรัฐหวิ ที่รัฐหวิเองก็มีขุนนางผู้รอบรู้ด้วยเช่นกัน จึงขอให้เจ้านครรัฐหวิปฏิเสธ เพราะให้เหตุผลว่า รัฐหวิและรัฐกัวเป็นเพื่อนบ้านกัน ฟังพาอาศัยกันมานาน เหมือนริมฝีปากกับฟัน ถ้าหากเรายอมให้รัฐจิ้นนำกำลังผ่านเราไปโจมตีรัฐกัว เมื่อไม่มีรัฐกัวแล้ว รัฐหวิของเราที่ยอมจะอยู่ไม่ได้ เหมือนดังฟัน ที่ไม่มีริมฝีปากคอยปกป้อง ฟันก็จะหนาว ย่อมอยู่ไม่ได้เช่นกัน แต่เจ้าเมืองที่ตอนนี้โดนทรัพย์สินสมบัติกองทัพนตาบอดมองไม่เห็นภัยที่จะตามมา เขาอนุญาตให้กองทัพจิ้นผ่านแดนของเขาไปโจมตีรัฐกัวได้ และก็ไปติดตามคาด เมื่อรัฐกัวสิ้นแล้วไม่นาน รัฐจิ้นก็ส่งกองทัพมาโจมตียึดเอารัฐหวิไปเป็นเมืองขึ้นอีกเมืองเช่นกัน

ข้อคิดจากประโยคสุภาสิตนี้

成语比喻：关系密切，利害与共。

成語比喻：關係密切，利害與共。

Chéngyǔ bǐyù: guānxì mìqiè, lìhài yǔ gòng.

เสียงหวิ ปี่วี่: กวาน ซี่ มี เซีย , ลีให้ ยี่ กัง

สุภาสิตเปรียบว่า สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ดีเลวร่วมกัน

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาสิตนี้ เช่น

车轮胎企业和橡胶农产业是相关企业，任何一方倒闭，都会发生唇亡齿寒的后果。

車輪胎企業和橡膠農產業是相關企業，任何壹方倒閉，都會發生唇亡齒寒的後果。

Chē lún tāi qǐyè hé xiàng jiāo nóng chǎnyè shì xiàng guān qǐyè, rènhé yī fāng dǎo bì, dōu huì fāshēng chún wáng chí hán de hòuguǒ.

เชอ หลุน ไท ฉี่ เย่ เทอ เซียง เจียว หง ฉ่านเย่ ฉื่อ เซียง กวาน ฉี่เย่, เร็น เทอ อี้ ฟาง เต่า ปี่ , โดว หุย ฟา ฉิ่ง ฉุน หวาง ฉื่อ หาน เตอะ ไหว่กัว .

ธุรกิจผลิตรยางรถยนต์กับอุตสาหกรรมการผลิตยางพารานั้นมีความสัมพันธ์กัน ไม่ว่าจะฝ่ายไหนล้มลง ก็ย่อมส่งผลกระทบต่ออีกฝ่ายเหมือนดังน้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง